

ЩОДО РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ВАЛЮТНИХ КРЕДИТІВ

Сьогодні в Україні складна економічна ситуація, яка передусім б'є по кишені громадян. Особливо тих, хто брав споживчий кредит у валюті. Проблема погашення валютних кредитів наразі постає дуже гостро, адже відбувся різкий зріст курсу іноземних валют, що зумовило збільшення так званого тіла всіх валютних кредитів декілька разів.

Під час економічної кризи у 2008 році Національний Банк України видав Постанову від 11.10.2008 №319, яка заборонила видачу споживчих кредитів у іноземній валюті [4]. Це було зроблено з метою нейтралізації впливу зовнішньої фінансової кризи та стабілізації банківської системи. Згодом ця Постанова втратила чинність, проте норма знайшла своє відображення у Законі України «Про захист прав споживачів» [3]. З того часу, приміром, курс долара зріс утричі, і часто позичальники не в змозі виплачувати щомісячні платежі за кредитом, оскільки їх доходи значно менші за ці суми.

Проте, відповідно до чинного законодавства України, зокрема Цивільного кодексу, за кредитним договором позичальник зобов'язаний повернути кредитодавцю кредит та сплатити проценти [2]. З цього випливає, що позичальник, який брав кредит в іноземній валюті, повинен і повернути банку таку ж суму кредиту в іноземній валюті. Що ж робити, якщо середньомісячний дохід позичальника за новим курсом валюти менший за необхідний для сплати кредиту?

Відповідно до ст. 99 Конституції України забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави - Національного банку України [1]. Споживче валютне кредитування на внутрішньому ринку знижує стабільність національної валюти за рахунок фактичного введення одночасного обігу всередині країни декількох іноземних валют. До того ж в умовах, коли українське вітчизняне виробництво є неконкурентоспроможним відносно іноземних, Уряд України мав би тиснути на НБУ, з метою взагалі заборонити споживче кредитування у валюті, тому що в такий спосіб українські споживачі сприяють витоку валюти за кордон, через що погіршується стан зовнішньоторговельного балансу та виникає додатковий попит на валюту, що призводить до поступового здорожчання імпортованих товарів та підвищення інфляції. Позичальники ж самі обирають кредит у валюті, в якій не отримують доходи, через свою фінансову неосвіченість. Адже банки знають про ризики валютного кредитування, але часто не в повній мірі попереджують про це позичальників.

Тому єдиним правильним рішенням в цій ситуації є прийняття Закону, який би врегулював питання щодо погашення валютних кредитів.

Зараз у Верховній Раді розглядається проект Закону «Про реструктуризацію зобов'язань за кредитами в іноземній валюті», згідно з яким реструктуризація існуючих зобов'язань позичальника за споживчим кредитом, а саме невиконаної суми кредиту та нарахованих, але не сплачених процентів здійснюється шляхом заміни валюти виконання зобов'язань за споживчим кредитом у національну валюту України за офіційним курсом Національного банку України на дату підписання кредитного договору [5]. Також був підписаний меморандум між НБУ та кількома крупними банками, який буде передбачати механізм спрощення ефекту девальвації гривні. І це – той механізм, який запустить реструктуризацію валютних кредитів.

Наразі це лише законопроект, а не закон, тому говорити про вирішення проблеми завчасно. Але кабальні умови погашення кредиту для українських громадян не пасують демократичним ідеалам, до яких так прагне Україна.

Список використаних джерел:

1. Конституція України.– К. : ПАЛИВОДА, 2014. – с.37.
2. Цивільний кодекс України.– К. : ПАЛИВОДА, 2014. – с.124.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>– Назва з екрану.

4. Постанова Національного Банку України №319 «Про додаткові заходи щодо діяльності банків» [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0319500-08>– Назва з екрану.

5. Проект Закону «Про реструктуризацію зобов'язань за кредитами в іноземній валюті»[Електронний ресурс] - Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53099– Назва з екрану.